

تورکلر بر روح ملی آرایوردلر

۴

هر طرفدن ایشه شوق ایله قوشولویور . فتور دورمسی آرتق کچمشدور . آرتق مسکین بر بدینلکمن ذوق آلمیور ، نفسه اعتدالک انسانه ویردیکی قوت آکلاشیلدیغندن ، شبهه وژددا کوب کزینلر تعقیب ایله سوسدریلدیوردی . امید واراده نك سبب وعاتلری بیلنمک ایچون غریب متفکرلری ، ازجمله نیتشچلر ، غوبینولر ، فویهلر ، کوستاو لوبونلر ، بهرغسونلر ، دورکه ملر قبیح و تعمیق اولیوردی .

یکی حیات طرفداری آ . فویهدن استفاده ایله دییورلرکه بر قوم ایچون انقراضنک محقیقینی کندی کندینه تلفین قدر مضر برشی اولاماز . دوشه جکم ، دوشه جکم دیه تکرار ایدن آدمک باشی مطلقا دونه و دوشه . محاربه میدانده مغلوبیته قناعت ، مغلوبیتی محقق قیلدی کی ، ملی فتورده ملت افرادینک طبیعتلری کوشه دیر و جنت اتخاره بکزه بن برحالت روحیه تولید ایدر . « خلقمز بیتور » ، « عرقم جو اولیور » کی صاچه سوزلر قوللانلر ، بوتون برملک عادتاً بر مصیبت طبیعیه حاله کچریلن مقدرات وخیمه سی شخصی عدم اقتدارلرینک اورتوله سنه بهانه کوسترلردر .

امکن یکی حیاتیچلر ، مذکور بویوک متفکره استناد آ . اوله بر تقدیرک ، حقیقته عدم وجودی « اعلان ایتمکده درلر .

بونلرک فکر نجه ، مدنی اقوامک اصول و تربیه لری آشیلیه رق عرق قویه ایتک لازم و ممکندر . الک زیاده مهم اولان ایه تکامل اساسی بنمه مکدر .

برتورک محرری شویله یازیور : علیهمزه قالفان قوتلره قارشى قویه بیلیمک ایتیورسه ق ، بوندن غیری چاره یوقدر . اشکال خارجه منزه ، ظواهر منزه ، البسه لریمزه دکل ، ذهنتیمزه اوروپایه بکزه ملی یز . خیالات ایله قیمتدار وقتیمزى غائب ایتیم . مدیتک بوتون موجوداتی غایت شدتلی ، اوکنه دوشوله میه جک قدر شدتلی بر جریان ایله سور و کله یوب کوتوردیکی بر آنده وقت غائب ایتک پک تهلسکه لیدر . مدیت آفریقا و آوسترالیا

استیلا ایتدی و قوللری آسیانک اورطه لینه قدر اوزاتدی . اوکنه کچنلری دورییور و قیریور . کندینی آکلایما یانلری ، اک عادی ایشلرده قوللاتیور ؛ و دکزده هواده ایلرله یوب یوکسه لییور . بویله بر قوتک کچه جکی بولده حرکتسز قالمق ، ازیله یی انتاج ایدمه جکدر .

به رغسونک افکار یله ده استمهاده اولنیور :

دی حیات اولان موجوداتک جمله سی ، بر برینه مربوط اوله رق ، عظیم بر قوه سائقیه تبعاً ایلرلییور . بوتون بشریت زمان و مکان ایچنده ، دورت نمله هجوم غایت بویوک بر اردو درکه بومدهش هجومنده اوکنه چیقان هر درلو مقاومتلری قیریوب کیرییور .

قانون ترقی نک احکامندن قاجوب قور تولامایز . باری چورومش تمللری میزی او سوکوب آتمه دن اول بز اوکا کوکل آرزوسيله اطاعت ایدم .

اسکی احرار فرقه سنک رئیسی علی کمال دییورکه بز نه محو اوله جفز ، نه ده اسپر ؛ بزم شرفی برماضیمز وار ؛ بز ، دنیا ده کندیسنه آلتیوز ییل محترم بر موقع تأمین ایشش اولان عظیم وقوی بر دولت تأسیس ایتدک . بعض کچیجی سبیلر ، بزم غیرتمزی سوندردی ایدی ، فقط بز ینه قالفه جفز . ترقیات حاضرده بزده اقوام غربیه قدر صاحب استعدادز . ای تورک ، قالمق ویورو ! فرانسه یه ، انگلتره یه ، آمریقایه کیت ، تحصیل علم ایت ، ارادتکی طاوولا ! [۱]

لکن ، تربیه جدیده تشبثنده یک چابوق ظهور ایدمه یله جک بر تهلمکه

[۱] بوسطرلری ، فرانسه زجه دن عیناً ترجمه ایتدم ؛ علی کمال بکک بونلره یک یاقین سوزلری ، « اوج طرز سیاست » مقاله سنه قارشى یازدقلری « جوابز » ده واردرکه اوناری ده آشغییه اقتباس ایله یورم : « بوکونه قدر دیدک ، دییورز ، دیمک استیورزکه (ترک) ، ماضی ، مزیت صاحبی بر قومدر ، آلتی یوز بش سنه لک بر سلطنتک مؤسس ، مالکیدر . بوکون بیله سائق زمین وزمان ایلله اوغرادینی شائبه اضمحلال ایچنده ، دمیدم ، ماده ، معناً فطرت ممتازه سنی اظهار واثباتدن کیری قالمایور . بر معرکه ده عالمه اکثریا باشند باشه وله وییریور ، بونکله برابر اقتضا ایدرسه ، فرصت دوشرسه آوروپا مدارسنده ، جهان عرفاننده تمیز ایدمه ییلیور ای قوجه ترک ! حال بکنشدک ، خوش کورمدمک ، مملکتی ترک ایلدک .. دکلی ؟ مقصدک خیر ایسه یورو ، کیت ، مصره ، آمریقایه ، انگلتره یه ، فرانسه یه ، نره یه ایسته رسه کیت ، فقط هر کیتدیگک برده برمسلك ، برمزیت ، بر عرفان صاحبی اولغه چالیش ، چالیش ده مادی ومعنوی قدرت و ثروت ایدین ؛ فکرآ ، جسمآ یوکسل ... الخ —

« اوج طرز سیاست » ، صیفه ۴۰ و ۴۳ .

وارد : عرقى روحى بوزيله بيلير ، عرقى روحى ضايع اوله بيلير . كولنج
 له وانئلك حاقته دوشمكدن ايجه ساقينلمايدر . اوروپانك ابي شيلرى ده وار ،
 فنالرى ده . عقل و حكمتله تميز و انتخاب ايدرك ، يالكز بزه موافق اولانلرى
 آلام . (يكي فلسفه) نك ديديكنه كورمه . مثلاً اوروپانك اخلاقى نفرت اولنه حق
 كيدير . اوروپا اخلاقى يالان عجينه سندن ، رپا كارلقدن آيقلادقدن سوكره ،
 اونك يالكز بر معبوده طابندينى كوزه چارپاركه او معبوده ماموندر ، يعنى
 آلتوندر ، و بوتون نجيب حسلر اونك او كنده قربان ايديليور ... منفعت شخصيه ،
 بو مدنيلرك قلبنده بوتون ايدم آلارى محو ايتشدن ، اورادم محل صرفى بولو .
 ناميه رى بيهوده ياتان عظيم ثروتلر موجود ايكن يتمش مليون سفيك آجلغه
 محكوم براقلدينى كوريلير . ضرب جمعيتلرندم عائله نك امتزاج ورقاى مجهولدر .
 بر طرفدن مالتوس افكارينك انتشارى ده عرقى تناسل و تزايددن محروم براقيلور .
 اوروپاده فسق و فجور حكمراندر ، اونك آشكار و مدبب تجلياتنه عادتاً حرمت
 اولنور . بزم مملكتتمزده ايسه منافع شخصيه دن تجرد ايتمه نك وعائله فضائلنك
 يك چوق يوكسك نمونه لرى وارد . بز اصل بونمونه لره اتباع ايتملى بز .
 اوروپانك علمى ، آتشلى و يكيلمز غيرتى ، ذوق تشبث و فعاليتى ، فكر
 عملينى استعاره ايدم . بونلر تميز و ابي شيلردر ، بونلر آينه بيلير ، و بونلر
 بزي ملتله آرمه سنده غبطه اولنه بيله جك بر درجه يه چابوق اسعاد ايدرلر .
 عنعناتى ، ترقيتك احتياجاتى ايله تاليف ايتك . . ايشته شمدي توركلرك
 ايلرى كلنلرى اوكنه صراحت و قطعيتله قونمش ، و چابوق حل اولماسى لازم
 مسأله . برخيلى متفكرلر ، رومانچيلر ، غزته جيلر بومسأله نك حله اوغراشيورلر .
 بونلر ، تجدد مى ايچون كنندش بر پروگرام حاضرلامشردر ، و فكرلرينى
 پروپاگاندا واسطه سيله خلقه انفاذ ايچون جداً چالشيورلر . كتابلر ، رساله لر ،
 غزته لر ، قونفهرانسسلر ، هر طرفه تخم اكيور . كنجبارى طويلامق ، يكي
 فكره ربط ايتك اوزره بر طاقم جمعيتار قوروليور .
 فى الحقيقه بومساعى تجددكارانه تماماً يكي دكلدر . مبدئى تنظيمات دورم سنك
 ابلك سنه لرينه قدر چيقار .

رشید ، فوآد ، عالی کبی رجال دولت ، عسکرلک یوکی آلتنده ازیلش
مسلمان هیئات اجتماعیه سنه بر آاز حیات و فعالیت بخش ایتک استیورلردی .

عبدالعزیزک ناظری عالی پاشا ، سیاسی وصیتنامه سنده ، مسلمانلرک خرسیتیانلری
تقلید ایتیه سی لزومندن بحث ایدهرک دییوردی که مسلمانلر دخی زراعت ، تجارت ،
خرفت و صنایعه درت الله صاریلایدلرلر . دوامی سرمایه آنجق سعیدر . یالکز سعی
ایله نجات و فلاح بولاییلر . اسلام اهالی یی خرسیتیانلر نفعنه اوله رق ازن ، خرسیتیانلرک
تکثر و سعادت یی تأمین ایدهرک مسلمانلر یرینه قائم اوله لر یی ایتاج ایدهرک اولان یوکلری
قالدیرمه یه چالیشه جق وقت آرتق حلول ایتمدر . سته قانونیج ، رالی ، توپینی ، قاموندو ،
طربینی دینلر آدملر ، هیچ ملت محکومه افراندن عد اولنه بیلیلر یی ؟ بونلر الک عالی مقام
صاحبی رجال دولندن دها آزمی حرمت کوریورلر ؟ رجال مذکورده نک برچوغی بوکون
اونلرک اوکنده احترامکارانه اکیلیمه یه مجبور دکلیدلرلر ؟

اوجنجی نابولیون حکومتی ده ، روسلر ، آوستریالیلر ، انگلیزلر طرفندن
حمایه اولونان قوملر آراسنده عثمانی ایمپراطورلغنک پارچه لئیق تهلککسی حس
ایدهرک اونلری بر آاراده طویلی طوتمه یه مقتدر یکانه قوت اولان تورک ملتیه
بوتون نوجه و محبتی ابراز ایدیوردی . بو حکومت اوروپاچه تعلیم و تربیه
وسائلی حاضر لایه رق ، تیمور یوللرله مکتبلر ایچون سرمایه تدارک ایلهرک
تورکلری یوکسک لیمه ایسته دی . فرانسه معارف ناظری و یقتور دوروی بالذات
غلطه مکتب سلطانیسی پروگرامی تنظیم ایتدی . لکن اصلاحات و تنظیمات
طرفدارلرینک پک ایلرو آتیلماسی مشکلدی . و بونک متعدد سببلری واردی .
حر و مستقل فکرلر ، احتیاطی طاورانمایه مجبور دیلر . بویله طاورانمقله برابر ،
چوق تجمه دن نفی ایدیلهرک طاغیدیلدیلر .

پاریسده کی تورک ملتجیلری و علی الخصوص مصره صیغینان تورکلر تماماً
ملتپرور تورک کسیدیلر ، واوکا کوره برخط حرکت چیز دیلر . مصرده
انتشار ایدن بر تورک مجموعه سی کزیده محررلری طویلایه رق ، تورک قومنک
یکی حیات بولماسیچون جدی چالیشمه یه باشلادی . [۱]

مؤلفی : پ . ریزال مترجمی : ت . ی

[۱] پاریس و مصرده کی تورک ملتجیلرینک فعالیتلرینه دائر مؤلفک واضح و موثوق
معلومات آلابیلدیکنه بر آاز شبهه لییم . — مترجم